



## **OHJE LUIDEN SYÖMISESTÄ TURVALLISESTI**

### **MITEN KOIRALLE SYÖTETÄÄN LUITA TURVALLISESTI**

Kaikki luut annetaan koiralle mieluiten aina raakana. Kypsennettäessä luu kovettuu ja näin siitä irtoaa helpommin teräviä palasia, jotka voivat repiä mahalaukun tai suolen seinämää. Kypsä luuainees sulaa huonosti koiran mahassa ja se voi aiheuttaa tukoksia. Raat luut ovat pehmeitä ja pääasiassa hyvin sulavia, varsinkin, jos koiraa totutetaan niihin hyvin. Seuraa aina koiraa sen syödessä luita ja tarkkaile sen ulostetta ja vointia.

### **AJANVIETELUUT JA SUURET LUUT**

Koirat haluavat usein syödä luuta sellaisella alustalla, joka ei ole liukas ja jossa luu pysyy hyvin paikallaan tassujen välissä. On suositeltavaa opettaa koiraa syömään luita tietyllä paikalla, esim. helposti pestävän vanhan maton tai pyyhkeen päällä. Näin välttyt siltä, että koira kantaa luita ympäri asuntoa etsien sopivaa paikkaa, joka usein on olohuoneen matto.

Luiden syöttäminen aloitetaan valvotusti niin, että ihminen pitää luusta kiinni niiden muutaman minuuttien ajan kun luun syöntiin tutustutaan. Jo tutustumisvaiheessa levitetään syömäalusta lattialle ja ihminen pitää kättään alustalla. Tällä pyritään välttämään myös se, että koiran ei tarvitse vartioida luuta ihmiseltä. Luun syönti lopetetaan tekemällä vaihtokauppa johonkin herkulliseen (makkaraan, kanan- tai lihanpalaan). Luusta luopuminen ei olekaan ikävä juttu! Herkkupalat voi tiputtaa vähän sivuun alustalta ja kun koira (toivottavasti ;o)) käy syömään niitä, luun päälle taitetaan syöntialusta. Näin ei ihmisen tarvitse varastaa luuta vaan nostaa vain pyyhemöykky rauhallisesti pois lattialta.

Luu annetaan erikseen muusta ruoasta, varsinkin kuivamuonasta ja puurosta. Luun voi antaa huoneenlämpöisenä, jääkaapista tai pakastimesta. Koiran pureskelutehokkuudesta riippuen annetaan sen syödä luuta ensin vain vähän aikaa, esimerkiksi 5-15 min. Luu laitetaan takaisin jääkaappiin tai pakastimeen ja toistetaan tämä päivän, parin päästä. Jos koiran uloste seuraavan vuorokauden aikana on löysää, limaista tai seassa on luunpalasia, pidetään taukoa kunnes tilanne normalisoituu. Seuraavan kerran annetaan syödä luuta vähän vähemmän aikaa. Ydinluun rasva löydyttää herkästi koiran ulostetta. Pikkuhiljaa voi antaa koiran syödä luuta pitempiä aikoja. Koiraa voi myös totuttaa luihin jauhettujen luiden avulla alla olevan ohjeen mukaan. Jos koira poistuu luunsyöntipaikaltaan, ohjataan se hellästi, mutta päättäväisesti takaisin oikealle paikalle. Pienen vaivannäön jälkeen koira hakeutuu omalle paikalleen syömään luuta.

### **LIHAISAT JA KOKONAAN SYÖTÄVÄT LUUT**

Esimerkiksi broilerin siivet ja kaulat, porsaan ja lampaan kylki- ja rustoluut. On suositeltavaa aloittaa jauhetuilla luilla, kuten jauhetyt broilerin siivet, kana- tai kalkkunamassa, jossa luut jauhettu mukaan tai valmiit BARF-ateriat (esimerkiksi MurreMix). Luita annetaan erikseen kuivamuonasta ja puurosta ensin pieni määrä joko muun ruoan seassa tai välipalana. Jos koiran uloste seuraavan vuorokauden aikana on löysää, limaista tai seassa on luunpalasia, pidetään taukoa kunnes tilanne normalisoituu. Seuraavan kerran annetaan pienempi määrää luuta. Kun uloste on normaalia, voi määrää lisätä pikkuhiljaa.

Koiran mahan totuttua jauhettuun luuhun, voi antaa jotain pientä, pehmeää luuta samasta eläimestä, esimerkiksi broilerin kaula tai porsaan kylkiluu. Mikäli jauhettua luuta ei ole saatavilla, ovat broilerin kaulat hyviä aloitusluita. Ne ovat hyvin pieniä ja tarvittaessa ne voi saksilla pilkkoa pienempiin osiin tai jauhaa itse tehokkaalla lihamyllyllä. Broilerin kaulat koostuvat pienistä nikamista. Mikäli ne eivät sula koiran mahassa, niistä ei ole suurta vaaraa.

Koira oksentaa ne tai ne tulevat poistuvat kokonaisia ulosteen mukana. Ne kulkevat usein hyvin suolistosta läpi eikä niissä ole kovin teräviä reunoja. Koiran totuttua luihin ja annettaessa isompia luita ohjataan se syömään ne syömälustalle yllä olevan ohjeen mukaan.

## **RUOANSULATUSONGELMAT**

Koirille tulee helposti lievää ripulia, löysää tai limaista ulostetta uusista ruoka-aineista. Tämä menee yleensä ohi muutamassa päivässä pitämällä taukoa uudesta ruoasta. Pikkuhiljaa maha tottuu sulattamaan uusia ruoka-aineita. Suoliston toiminnan tasapainottamiseksi voi antaa maitohappobakteereja tai naudaa maha, jos koira on siihen totunut. Myös rasvainen ruoka, kasvikset ja sisäelimet sekä stressi löystyttävät herkästi ulostetta ja saattavat aiheuttaa ripulia.

Kova, valkoinen, mureneva uloste kertoo liian suuresta luun määrästä. Koiran totuttua syömään luita, ovat ne ulostetta kovettavia. Pahimmassa tapauksessa hitaasti etenevä luuaines saattaa aiheuttaa ummetusta ja tukoksia suolistoon. Lisää luiden määrää varovasti ja tarkkaile koiran ulostetta. Tarvittaessa luiden määrää vähennetään, kasvisten ja rasvan määrää lisätään. Myös liikunta edesauttaa ummetuksessa.

Mikäli koira oksentelee luunpalasia, ei maha ole sulattanut niitä kunnolla, tai koira on hotkinut liian suuria palasia. Jos kyseessä on vain tietyn eläimen luut, saattaa koira olla niille allerginen. Ongelma korjaantuu vähentämällä luun määrää tai tarjoamalla jauhettuja luita. Stressi häiritsee ruoansulatusta ja saattaa aiheuttaa oksentelua ja ripulia. Mikäli koira oksentaa ”tyhjää maha”, eli vaalean keltaista tai valkoista nestettä tai vaahtoa on syynä todennäköisesti liian säännölliset ruokinta-ajat ja aterian myöhästyminen.

**KOIRAN RUOKINNASSA JA HOIDOSSA VASTUU ON AINA OMISTAJALLA. VALVO KOIRAN SYÖMISTÄ JA TARKKAILE SEN ULOSTETTA JA VOINTIA. RIPULOINTI, UMMETUS TAI OKSENTELU EI OLE NORMAALIA MISSÄÄN RUOKINTATYYLISSÄ. MUISTA, ETTÄ KAIKKI KOIRAT EIVÄT SOPEUDU SYÖMÄÄN SUURIA MÄÄRIÄ LUITA, VARSINKAAN JOS OVAT PITKÄÄN SYÖNEET KUIVAMUONAA. ERI SAIRAUKSISTA KÄRSIVIEN KOIRIEN KANSSA ON OLTAVA ERITYISEN VAROVAINEN.**